

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31.

1. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς **Τυρινῆς**. Πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμφάντων ὁσίων πατέρων ἡμῶν· Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν· Συνεσίου ὁσίου τοῦ ἐν Λύσῃ*.

Ἐν τῇ Θ´ Ὁρα. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ β' ἤχου· «Παρηλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου». Εὐθύς (ἄνευ εισόδου) τὸ «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἡ προφητεία, τὸ μετ' αὐτὴν ἕτερον προκείμενον, τὸ «Καταξίωσον», τὰ πληρωτικὰ καὶ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ἀπολυτίκιον, τῶν ὁσίων. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανὼν, ὁ τοῦ *Τριωδίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ε' ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Απόστολος, τῶν ὁσίων· «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος». Εὐαγγέλιον, Σαββάτου τῆς *Τυρινῆς*. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσσονται δίκαιοι. Ἀλληλούια».

2. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. Τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ· Ἡσυχίου μάρτυρος τοῦ Συγκλητικοῦ· Θεοδότου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Κυρηναίας*· Νικολάου ὁσίου τοῦ Πλανᾶ. Ἦχος γ´. Ἐωθινὸν Γ´.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ´ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῶν ὁσίων πατέρων.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐκάθισεν Ἀδάμ». Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ». Καὶ νῦν «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωί, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν» καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου, τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...» κτλ. Ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξόμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ καὶ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τὸ Γ' ἑωθινόν, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ ἀ' κάθισμα τοῦ Τριωδίου. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ Γ' ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Ἐφθασε καιρὸς». Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Τῆς σοφίας ὁδηγέ».

Προκείμενον, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰδικόν τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς· «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία» (Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, ὁμοίως· «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις» (Μτ. ζ' 14-21).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν «Ἐἶδομεν τὸ φῶς».

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὥρα. Ἀπολυτικίον, τὸ ἀναστάσιμον. Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ κατανουκτικῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 10) τὰ 4 κατανουκτικά τοῦ γ' ἤχου (βλ. τέλος Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου. Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται). Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ Τριωδίου· «Μὴ ἀποστρέψῃς» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...» καί· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...». Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Τριωδίου. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

Ἀντὶ ἀπολυτικίου, τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ». Δόξα· «Ἰκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καὶ ἀμέσως ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)· Καὶ νῦν· «Ἵπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν». «Κύριε, ἐλέησον»

(μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», τὰς γ' μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», φάλλεται τὸ τροπάριον· «Πάντων προστατεύεις». Τούτου φαλλομένου οἱ πιστοὶ ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως, λαμβάνοντες συγχώρησιν.

Σημείωσις. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐν ταῖς ἐφεξῆς Κυριακαῖς, ἕως τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)

Κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας ἐκάστης ἑβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἦτοι ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, τελοῦνται αἱ ἐξῆς ἀκολουθίαι·

Τῷ πρωτῷ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος, αἱ Ὑμνοὶ καὶ ὁ Ἑσπερινός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν συνάπτεται καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων. Τῷ ἑσπέρας τὸ Ἀποδείπνον, ἀπὸ Δευτέρας μὲν μέχρι Πέμπτης τὸ Μέγα (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης τῆς Ε' ἑβδ., εἰς ἣν ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν μετὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος), τῇ δὲ Παρασκευῇ τὸ Μικρὸν, μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου καὶ τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον.

Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τούτων, ἐκτὸς τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου, ἐκτίθεται ἐφεξῆς.

Μεσονυκτικόν

Ἀναγινώσκειται τὸ καθ' ἡμέραν ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, ἐν ᾧ γίνονται καὶ αἱ ις' μετάνοιαι, ὡς ἐκεῖ διατάσσονται.

Ὅρθρος

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸ Ἐπακούσαι σου Κύριος» ἀργῶς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποῖου ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ διὰ κατζίου. Εἶτα, πάλιν τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κτλ., ἡ δέησις, τὸ «Δόξα τῇ ἀγία», ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», φάλλεται τὸ «Ἀλληλουῖα» τρις ἐκ δ' εἰς τὸν

ἦχον τῆς ἐβδομάδος, μετὰ τῶν στίχων· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθοῖζει τὸ πνεῦμά μου ...» ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

Ἀκολουθῶς ψάλλονται οἱ τριαδικοί ὕμνοι τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (βλ. Ὁρολόγιον ἢ τέλος Τριωδίου), ἕκαστος τῶν ὁποίων μετὰ τὸ «Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ ὁ Θεός», συμπληροῦται οὕτως:

Ὁ ἀ΄ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι:

Τῆ Δευτέρᾳ· «Προστασίαις τῶν ἄσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς».

Τῆ Τρίτῃ· «Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς».

Τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ· «Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς».

Τῆ Πέμπτῃ· «Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς».

Ὁ β΄ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἀναλόγως τῆς προσωνυμίας αὐτοῦ, π.χ. «Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου (ἢ τοῦ ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ ὀσίου κτλ.), σῶσον ἡμᾶς». Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπὶ ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, συμπληροῦται καὶ ὁ β΄ ὡς ὁ ἀ΄.

Ὁ γ΄ πάντοτε διὰ τοῦ «Διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

Εἶτα ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς ἀ΄ στιχολογίας τῆς Ὀκτωήχου, ἀναλόγως τοῦ ἤχου καὶ τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος Τριωδίου). Μετὰ τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν, ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ν΄ φαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου». Οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ΄), ἢ ἐκφώνησις· «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ΄ ᾠδῶν.

Αἱ ἑννέα ᾠδαὶ στιχολογοῦνται ὁλόκληροὶ μὲν ἐκεῖναι τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Τριωδίῳ τριῶδια, πλὴν τῆς θ΄ ᾠδῆς, τῆς ὁποίας τὸ δεῦτερον μέρος μόνον στιχολογεῖται, ἦτοι ἡ προσευχὴ τοῦ Ζαχαρίου, ἐπειδὴ τὸ ἀ΄ μέρος στιχολογεῖται εἰς τὴν Τιμιωτέραν, τῶν δὲ λοιπῶν μόνον ἡ ἀρχὴ καὶ οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν». Ἡ τάξις αὕτη σχηματικῶς ἔχει ὡς ἀκολουθῶς:

ΗΜΕΡΑ	ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Η ὨΔΗ	Η ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ
Δευτέρα	α΄ ἢ θ΄	β΄ γ΄ δ΄ ε΄ ς΄ ζ΄
Τρίτη	β΄ ἢ θ΄	α΄ γ΄ δ΄ ε΄ ς΄ ζ΄
Τετάρτη	γ΄ ἢ θ΄	α΄ β΄ δ΄ ε΄ ς΄ ζ΄
Πέμπτη	δ΄ ἢ θ΄	α΄ β΄ γ΄ ε΄ ς΄ ζ΄
Παρασκευὴ	ε΄ ἢ θ΄	α΄ β΄ γ΄ δ΄ ς΄ ζ΄

Μετὰ τὰς ὥδᾶς, λέγεται ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν τριωδίων τῆς ἡμέρας. Καὶ εἰς μὲν τὰς ὥδᾶς ἐν αἷς ὑπάρχουσι τριῶδια, προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τοῦ καταλλήλου στίχου εἰς τὰ τροπάρια καὶ ἔπονται τὰ τριῶδια μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μεθ' ἕκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραωδίου, ψάλλεται καὶ τὸ ἕτερον τροπάριον, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Εἰς δὲ τὰς ὥδᾶς ἐν αἷς οὐχ ὑπάρχουσι τριῶδια, λέγεται μόνον ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου*.

Εἰς τὰς ὥδᾶς ὅπου ὑπάρχουσι τριῶδια, ψάλλεται μετ' αὐτὰς ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου.

Τῇ Τρίτῃ ἐκάστης ἐβδομάδος, μετὰ τὴν α' ὥδῃν τοῦ *Μηναίου*, λέγεται ἡ β' ὥδῃ τῶν τριωδίων μόνῃ (τὸ α' μετὰ τοῦ εἰρμοῦ), καὶ ἔπεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου καὶ ἡ γ' ὥδῃ τοῦ *Μηναίου*.

Μετὰ τὴν γ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης, καθ' ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου). Εἶτα μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. *Δόξα*, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Μετὰ τὴν ς' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἀναγινώσκεται τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος *Τριωδίου*, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχ.) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. (Τυχὸν κοντάκιον ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Μετὰ τὴν ἡ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου μετὰ τοῦ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καί, μετὰ τὸν εἰρμὸν τοῦ β' τριωδίου, ψάλλεται τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλεται τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος τρεῖς (βλ. τέλος *Τριωδίου* ἢ *Ὡρολόγιον*), συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι, ἦτοι:

Τὸ α' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος:

Τῇ Δευτέρᾳ: «*Προστασίας τῶν ἀσωμάτων καὶ σῶσόν με*».

Τῇ Τρίτῃ: «*Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου καὶ σῶσόν με*».

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ: «*Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου καὶ σῶσόν με*».

Τῇ Πέμπτῃ: «*Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων καὶ σῶσόν με*».

Τὸ β' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, π.χ. «*Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου (ἢ τοῦ ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ ὁσίου κτλ.) καὶ σῶσόν με*».

Ἐὰν ὁμως ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὄνοματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, συμπληροῦται καὶ τὸ β' ὡς τὸ α'.

Τὸ γ' διὰ τοῦ «Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με».

Σημειωτέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ φωταγωγικοῦ τοῦ πλ. β' ἤχου (καὶ τοῦ βαρέος, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Ὁρολογίου), γίνεται εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, μετὰ τῆς λέξεως «Κύριε». Π.χ. «Προστασίαις, Κύριε, τῶν ἀσωμάτων, κατάπεμψον ...».

(Τυχὸν ἐξαποστειλάριον ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

Εἶτα οἱ φαλμοὶ τῶν αἰῶνων χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων «Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρῶτὸ τοῦ ἐλέους σου ...» καὶ: «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου ...». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, χῦμα τὸ τροπάριον «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητὸς» καὶ τὸ «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ».

Εἶτα γίνονται αἱ ις' μετάνοιαι οὕτως· αἱ γ' μεγάλαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου», αἱ ιβ' μικραὶ μετὰ τοῦ «Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με», καὶ πάλιν μία μεγάλη μετὰ τοῦ «Ναί, Κύριε βασιλεῦ», καὶ εὐθὺς ἄρχονται

Αἱ ᾠραι

ᾠραι Α', Γ' καὶ ς'. Ἀρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ διάταξιν. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης, μετὰ τὰς ις' μετανοίας, ἄνευ τρισαγίου¹⁴ ἢ εὐχῆ τῆς ᾠρας καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτεται ἡ ἐπομένη ᾠρα.

ᾠρα Θ'. Ἀρχεται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Ἐὰν ὁμως δὲν ἐπροηγῆθη ἄλλη ἀκολουθία, ἄρχεται διὰ τοῦ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός»,

¹⁴ Ἐπειδὴ συνήθως αἱ ᾠραι τελοῦνται συναπτῶς, παρέλκει τὸ τρισάγιον καὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') πρὸ τῆς εὐχῆς τῆς ᾠρας. Ταῦτα λέγονται μόνον ἐὰν αἱ ᾠραι τελοῦνται κεχωρισμένως (ἦτοι εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠρας γίνεται ἀπόλυσις). Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν περίπτωσιν, αἱ ᾠραι ἄρχονται διὰ τοῦ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» κτλ.

«Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ 3 ψαλμοί. Εἶτα φάλλεται τὸ τροπάριον «Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ εὐθὺς χῦμα: Δόξα, καὶ νῦν «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς», «Μὴ δὴ παραδώῃς», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια: «Βλέπων ὁ ληστής» κτλ. Εἶτα τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς: «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων», αἱ γ' μεγάλαι μετάνοιαι (μόνον) μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ καὶ ἀμέσως ἡ εὐχή τῆς Θ' Ὁρας: «Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» (βλ. Ὁρολόγιον, μεσῶριον Θ' Ὁρας).

Εὐθὺς φάλλονται οἱ μακαρισμοὶ εἰς ἧχον πλ. δ' (βλ. Ὁρολόγιον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν), ἐπιλέγοντες ἐν ἐκάστῳ τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια: «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κτλ., τὸ «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», τὸ «Ἄνες, ἄφες» καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Ὁ ἱερεὺς τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστιν». (Ἐὰν θὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη, τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστιν» παραλείπονται).

Εἶτα ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὰ κοντάκια: «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας, τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἧχου τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος Τριωδίου, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχ.). Δόξα: «Μετὰ τῶν ἁγίων». Καὶ νῦν «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀκολούθως τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ». «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν «Τὴν τιμιωτέραν». «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς: «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ ις' μετάνοιαι ὡς προεγράφη εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, καὶ ἄρχεται ἀμέσως (ἄνευ ἀπολύσεως) ὁ Ἑσπερινὸς ὡς κατωτέρω.

Ἐὰν ὁμως πρόκηται νὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη, μετὰ τὰς μετανόιας, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος». Καί, ἀνοιγείσης τῆς ὥραίας πύλης, ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν καὶ ἄρχεται ἡ Προηγιασμένη, ὡς ἔπεται κατωτέρω.

Ἑσπερινὸς ἄνευ Προηγιασμένης

Ὁ ἀναγνώστης τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν. Ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά, ὁ ἀναγνώστης τὸ ιη' (18) κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτὴν.

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας) Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου (τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

Εὐθὺς καὶ ἄνευ εἰσόδου τὸ «Φῶς ἱλαρόν». Ὁ ἱερεὺς· «Ἐσπέρας» καὶ ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀμέσως τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...» καὶ· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Τριωδίου (τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» κτλ. (Τυχὸν ἀπολυτικίον ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

Εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν». «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ αἱ ις' μετάνοιαι, ὡς προεγράφη εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν· «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος» καὶ ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» τρις καὶ τοὺς ψαλμούς λγ' (33)· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ ρμδ' (144)· «Ἰψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου». Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία». Ὁ προοιμιακός, τὰ εἰρηνικά καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· «Πρὸς Κύριον» εἰς στάσεις τρεῖς. Μεθ' ἐκάστην στάσιν ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν συναπτὴν καὶ ἐκφώνησιν.

Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται τὰ κεκραγάρια μετὰ τῆς στιχολογίας· «Θοῦ, Κύριε», καὶ ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς», ψάλλονται τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ δοξαστικά οὕτως·

α'. Ἐν ταῖς Τετάρταις τῆς Α', Β' καὶ Γ' ἐβδ. καὶ αὐτῆς πρὸ τῶν Βαΐων, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης

ἡμέρας). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

β'. Ἐν ταῖς Παρασκευαῖς τῆς Β', Γ' καὶ Δ' ἐβδ., τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου* δῖς, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (βλ. τέλος *Τριωδίου*) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Μηναίου* εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

γ'. Ἐν ταῖς λοιπαῖς Τετάρταις καὶ Παρασκευαῖς, τῇ Πέμπτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος, τῇ Μεγάλῃ Ἑβδομάδι καὶ ταῖς μνήμας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων, τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ δοξαστικὰ ψάλλονται ὡς διατάσσονται εἰς τὴν οἰκείαν ἡμέραν.

Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἢ μετὰ Εὐαγγελίου, ὡσάκις προβλέπεται ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου), καὶ τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: «Ἐσπέρας». Ὁ ἀναγνώστης τὸ προκείμενον, τὸ α' ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας τοῦ *Τριωδίου*, τὸ ἕτερον προκείμενον καὶ εἶτα ἐκφωνεῖ τὸ «Κέλευσον».

Ὁ ἱερεὺς, κρατῶν λαμπάδα ἀνημμένην καὶ θυμιατόν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ φωτίζων σταυροειδῶς ἐκφωνεῖ: «Σοφία ὀρθοί». Εἶτα, στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, σφραγίζει τοῦτον σταυροειδῶς, λέγων: «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι».

Ἀκολούθως ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα, μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ «Εἰρήνη σοι», «Σοφία».

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται τὸ «Κατευθυνθήτω» μετὰ τῶν στίχων, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ὁ ὁποῖος θυμῶ κατὰ τὴν τάξιν), τετράκις ὑπὸ τῶν χορῶν, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ βήματος ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως μέχρι τοῦ «ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου», τὸ δὲ τέλος: «ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου, θυσία ἑσπερινή», ἀποπληροῖ ὁ α' χορός.

Ἐνταῦθα ἀναγινώσκειται, ἐν μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ, ἢ μόνον τὸ Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα.

Εἶτα ἡ ἐκτενὴς καὶ αἰ αἰτήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων (ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἐβδομάδος καὶ ἐντεῦθεν, παρεμβάλλονται καὶ αἰ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων) καὶ τῶν πιστῶν.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Κατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ σου», ψάλλεται ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν». Μετὰ τὴν φράσιν

«ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων ἐν ἄκρα σιγῇ, τοῦ λαοῦ προσπίπτοντος μέχρις ἐδάφους, μεθ' ἣν συνεχίζεται ὁ ὕμνος· «Ἴδου θυσία μυστική», μέχρι τέλους.

Εἶτα τὰ πληρωτικά καὶ ἡ Κυριακὴ προσευχή.

Κοινωνικόν· «Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούια».

Ἐν μνήμῃ δὲ ἑορταζομένου ἀγίου· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ». Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «Δέσποτα Παντοκράτορ», μεθ' ἣν τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' (33)· «Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ ρμδ' (144)· «Ἰψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου», ἐνῶ ὁ ἱερεὺς διανέμει τὸ ἀντίδωρον.

Μέγα Ἀπόδειπνον

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, ἀλλ' εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκολουθίας, μετὰ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», εὐθύς ὁ δ' (4) ψαλμὸς· «Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με εἰσήκουσάς μου» κτλ.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ψάλλεται ὁ κανὼν οὕτω·

α'. Κατὰ μὲν τὴν Α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ὠρισμένον τμήμα τοῦ Μεγάλου Κανόνος, μετὰ στίχου· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με». Μετὰ τὴν ζ' ὥδῃν, ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου» καὶ μετὰ τὴν θ' ὥδῃν ἐπαναλαμβάνεται ἀργῶς ὁ εἰρμός· «Ἀσπόρου συλλήψεως».

β'. Κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἐβδομάδας, ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου, κατὰ τὸν ἦχον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Μετὰ τὸν κανόνα, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον· «Κύριε τῶν δυνάμεων» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

Κατὰ τὴν Α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι» καὶ ἀναγινώσκει τὸ τῆς ἡμέρας Εὐαγγέλιον τῆς Παννουχίδος. Εἶτα ἡ εὐχή· «Δέσποτα πολυέλεε» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου.

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ Τετάρτῃ τὸ θεοτοκίον· «Πάντων προστατεύεις», τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

3. ΔΕΥΤΕΡΑ (Καθαρά Δευτέρα). Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου μαρτύρων.

Ἄρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή

Σήμερον ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ παραλείπεται, ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἄρχεται ὡς ἐξῆς:

«Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον κτλ., «Ὅτι σοῦ ἐστίν», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον πάτερ», «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», ὁ ἐξάψαλμος καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προεγράφη.

4. ΤΡΙΤΗ. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

5. ΤΕΤΑΡΤΗ. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ· Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου· Κόνωνος ὁσίου τοῦ ἐν Ἀκάμαντι**.

Ἡ Προηγιασμένη τελεῖται ὡς προεγράφη ἐν σελ. 141-143.

6. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν μβ' (42) μαρτύρων τῶν ἐν Ἀμορίῳ.

7. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Α' Χαιρετισμοί). Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Καπίτωνος, Αἰθερίου καὶ Ἐλπιδίου ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶν ἐπισκοπησάντων Ἀρκαδίου ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος Ἀρκαδίου ὁσίου, Νέστορος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ μαρτύρων**.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 10) τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Δεῦτε, πιστοὶ» δῖς, τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ γ' ἤχου (βλ. τέλος Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου· «Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὁργάνῳ χρησάμενος». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ γ' ἤχου. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία ἀναγινώσκεται ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ μέχρι καὶ τοῦ «Ἄξιόν ἐστίν». Εἶτα ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια:

«Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ἀλλ' εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Τῆς μὲν α', γ', ε', ζ', καὶ θ' ᾠδῆς ἄρχεται ὁ α' χορὸς, τῆς δὲ δ', ς' καὶ ἡ ἄρχεται ὁ β' χορὸς.

Ψαλλομένης τῆς θ' ᾠδῆς, γίνεται θυμίασις τοῦ ναοῦ. Μετ' αὐτὴν δέ, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον). Περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ, ὁ ἱερεὺς ἔρχεται ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ προηυτρεπισμένης εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ θυμιάσας αὐτὴν καὶ προσκυνήσας, ἀπαγγέλλει τὴν Α' στάσιν τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον (Α-Ζ). Μεθ' ἕκαστον οἶκον, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τρεῖς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ οἱ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουσιν ἐναλλάξ μετὰ μέλους τὰ ἀκροτελεύτια ἐφύμνια: «Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε» καὶ «Ἀλληλούια». Μετὰ τὸ τέλος τῆς στάσεως, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (σύντομον), ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λαόν, καὶ ἀσπασάμενος τὴν εἰκόνα εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Ἀκολουθῶς ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου: «Πίστιν Χριστοῦ, ὡσεὶ θώρακα». Εἶτα: «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν: «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς: «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς».

Ἐπειτα εἰς ἀναγνώστης, ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, ἀπαγγέλλει ἐμμελῶς τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ τὴν εὐχὴν «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε», μεθ' ἣν ἕτερος ἀναγνώστης, ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, ἀπαγγέλλει τὴν εὐχὴν: «Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα» καὶ εἶτα ἐναλλάξ οἱ ἀναγνώσται τὰς λοιπὰς εὐχὰς.

Μετὰ τὰς εὐχὰς, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι» καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννουχίδος τῆς Α' Παρασκευῆς τῶν νηστειῶν.

Εἶτα ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ θεοτοκίον: «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου».

8. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Α' τῶν νηστειῶν. Τὸ διὰ κολλύβων θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος: Θεοφυλάκτου ὀσίου, ἐπισκόπου Νικομηδείας Ἑρμοῦ ἀποστόλου.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Ἀναγινώσκειται τὸ σύνηθες ἐπὶ μνήμῃ ἐορταζομένου ἁγίου. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ψάλλονται τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀπο-

στίχων τῶν αἰνῶν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Χορεύουσι στίφη» ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων. Δόξα· «Ἀθλητικὴν ἀνδρείαν». Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι». Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Εἶτα ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Καθίσματα, μετὰ τὴν ἀ' στιχολογίαν, τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ γ' ἤχου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος Τριωδίου). Εἶτα, παραλειπομένου τοῦ νεκρωσίμου· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Μετὰ τὴν β', τὰ τοῦ ἁγίου· «Ζέων πίστεως». Δόξα· «Θεῖον δῶρον». Καὶ νῦν· «Ἡ τὸν ἀχώρητον». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ ἁγίου, ὁ μὲν ἀ' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4. Εἰς τὸ ἀ' τροπάριον ἐκάστης ὥδης τοῦ ἀ' κανόνος καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον αὐτῆς, ὁ στίχος· «ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ λοιπά· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ς' ὥδης, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (εἰς τὴν δ' ὥδην· «Ὁ καθημένοσ ἐν δόξῃ»). Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος, τοῦ ἁγίου· «Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι». Εὐαγγέλιον, Α' Σαββάτου νηστειῶν. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

9. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας). Τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων· Τῶν Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων. Ἦχος δ'. Ἐωθινὸν Δ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου.

Ἐσπερινὸς

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΑΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Σὲ τὸν ἀκατάληπτον» καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα· «Φέροντες τὰ παρόντα». Δόξα, τοῦ

Τριωδίου· «*Ἡ χάρις ἐπέλαμψε*». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας¹⁵.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Ἐν ᾧδαῖς ἀσμάτων*». Καὶ νῦν, τοῦ Τριωδίου· «*Οἱ ἐξ ἀσεβείας*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου· «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*». Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Τὰς ἀληθόνας τῶν ἁγίων*». Καὶ νῦν· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῆ Κυριακῆ πρωί, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. [Εἶτα, ἐὰν δὲν ἐτελέσθη λιτὴ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν τῶν ἁγίων· «*Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος*» κτλ., καὶ τὰ ἰδιόμελα· «*Ἀθλοφόροι Χριστοῦ*» (δοξαστικὸν αἰνῶν), «*Τὴν λίμνην ὡς Παράδεισον*» (δοξαστικὸν ἀποστίχων αἰνῶν) καὶ· «*Προφητικῶς ἀνεβόα*» (δοξαστικὸν Προηγιασμένης - βλ. μετὰ τὸν Ὅρθρον τῆς θ΄ Μαρτ.). Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «*Χαίρετε, προφήται τίμοι*». Καὶ νῦν· «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*»]. Τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, μετὰ τὴν α΄ καὶ β΄ στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τῶν ἁγίων· «*Τῶν ἁγίων μαρτύρων*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην*».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τὸ Δ΄ ἐωθινόν, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ ὁ τῶν ἁγίων μετὰ στίχου· «*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*» εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων· εἶτα τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «*Τὴν θείαν σου μορφήν*». Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Τῷ Χριστῷ*».

¹⁵ Ἐνθα οἱ ἅγιοι ἐορτάζονται ἐπισημότερον, ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα τῆς κγ΄ Ἀπριλίου, γίνεται δὲ καὶ λιτὴ ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων ὡς ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ.

στρατευθέντες». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Ἐνθυμοῦμαι τὴν κρίσιν*».

Ἀφ' ἧς ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «*Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ Δ' ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου· «*Σκιρτήσατε, κροτήσατε*», τῶν ἀγίων· «*Χορὸς τετραδεκάριθμος*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Χαῖρε, κατάρας λύτρωσις*».

Εἰς τοῦς Αἰνοῦς, ἀναστάσιμα 2, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «*Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται*» καὶ τὰ 3 τῶν ἀγίων· «*Δεῦτε μαρτυρικὴν, ἀδελφοί*», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν*».

«*Ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον*».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «*Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας*». Καὶ νῦν· «*Ἵπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη, μεθ' ἣν εἴθισται ἐν Κύπρῳ ἵνα γίνηται τελετὴ, ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὡς ἀκολούθως·

ΛΙΤΑΝΕΥΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΣ. Ψαλλομένου ἀργῶς τοῦ ἁσματικῶ «*Ἅγιος ὁ Θεός*», οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται φάλλειν ἀργῶς τὸ ἁσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεός*». Ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ (ἢ τῆς Θεοτόκου), ἢ ὁποῖα κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἠὺτρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικῶν, ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα αἶρει τὸν δίσκον μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων ταύτην ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἑξαπτερύγων, ἀκολουθούντων τῶν ψαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος. Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ὑπάρχει τετραπόδιον ἠὺτρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἵσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ χοροὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τετραποδίου. Ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «*Σοφία ὀρθοί*». Εἶτα ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, φάλλων τὸ «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

[Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου καὶ ἀλλαχοῦ, μετὰ τὴν τριπλὴν ψαλμώδησιν τοῦ «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», ὁ ἱερεὺς ὑψοῖ τὴν εἰκόνα καὶ

ψάλλεται τὸ ἕξις ἄπαξ·

Ἦχος δ'.

Θεοτόκε παντάνασσα, τῶν Ὁρθοδόξων τὸ καύχημα, αἰρετικῶν τὰ φρουράγματα, καὶ τὰ πρόσωπα καταίσχυνον, τῶν μὴ προσκυνούντων, μηδὲ τιμώντων, πάναγνε, τὴν σεβάσμιον εἰκόνα σου.]

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῇ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) ποιῶν μετάνοιαν, προσκυνεῖ τὴν εἰκόνα. (Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον). Εἶτα ὁ χορὸς τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α' «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β' «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ' «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;».

Στίχ. δ' «Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ».

Δόξα, καὶ νῦν «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α' «Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β' «Ἰψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν».

Στίχ. γ' «Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. δ' «Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτῇ».

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Στίχ. β´· «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Στίχ. γ´· «Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ Τριωδίου, τῶν ἀγίων, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, τῶν ἀγίων· «Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος» (Ἐβρ. ιβ´ 1-10).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, Α΄ Κυριακῆς νηστειῶν· «ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α´ 44-52).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως», μεθ' ἣν γίνεται λιτάνευσις τῶν ἀγίων εἰκόνων πέριξ τοῦ ναοῦ, ὡς ἀκολούθως·

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΛΙΤΑΝΕΙΑΣ ΑΓΙΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Α΄. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου (συντετημημένη)

Ἐξερχόμενοι διὰ τῆς δυτικῆς πύλης τοῦ ναοῦ, προπορευομένων τοῦ τιμίου Σταυροῦ μετὰ τῶν ἑξαπτερῶν, καὶ ἔχοντες εἰς χεῖρας τὰς ἱερὰς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἀγίων, καὶ κρουομένων χαρμωδῶς τῶν κωδῶνων, ψάλλομεν (ὅσον ἐγχωρεῖ) τὸν κανόνα· «Χαριστήριον ὦδὴν ...» (ζήτει ἐν τῷ Τριωδίῳ, εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας).

Ἐπανερχόμενοι ἐντὸς τοῦ ναοῦ, εἰς τὸν σωλέαν, ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἁγίας Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου·

«Οἱ προφήται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρόρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.

Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθῆτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν·

Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθεῖημεν τῶν ἐξαίτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Εὐθὺς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ κλήρου τὸ ἐξῆς·

Ἦχος βαρὺς.

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ψάλλεται τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις.

Β'. Κατὰ τὸν τύπον τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), ἱστάμενος ἐν τῷ σωλέα, ἐκφωνεῖ:
«Εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἀγίου αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

Ὁ χορὸς: «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὸ προοίμιον τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἁγίας Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου:

«Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἐπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, σὺν ἀποδείξεισι τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσι, ἀποστολικάις τε παραινέσεσιν εἰκόντες καὶ εὐαγγελικάις ἱστορίαις στοιχειούμενοι, ταύτην σήμερον τὴν πανήγυριν ἐορτάζομεν καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοι τε καὶ συναγαλλόμενοι, ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν».

Εἴθ' οὕτω κληρὸς καὶ λαὸς ἐξέρχονται τοῦ ναοῦ διὰ τῆς δυτικῆς πύλης. Προηγούνται τὰ ἐξαπτέρυγα, ἔπονται οἱ ψάλται, οἱ κρατοῦντες τὰς εἰκόνας, ὁ διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τέλος ὁ λαός. Ψάλλεται δὲ ἅπαξ ἢ πολλακίς τὸ ἀπολυτίκιον:

Ἦχος β'.

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ἠυδόκησας, σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύση οὖς ἔπλασας, ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Φθάσαντες εἰς τὴν νοτίαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος: «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορὸς: «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ χορὸς: «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος)

καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ ἱερεύς: «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός: «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες:

«Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ:

«Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «Τῶν εἰδότην τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως, τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνθομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Καὶ ἐκκινούσης αὐθις τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἀπολυτίκιον: «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες δὲ ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος: «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ διάκονος: «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιεπισκόπων, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ διάκονος: «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου

ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ ἱερεύς: «Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κοιμημένων δούλων σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός: «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς Βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεύς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἥτοι εὐαγγελιζομένων, τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν τὴν τε διὰ λόγων διακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεύς): «Τῶν τῷ λόγῳ ἀγιαζόντων τὰ χεῖλη, εἶτα τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ λόγου, εἰδόντων τε καὶ κηρυσσόντων, ὡς ἀγιάζεται μὲν ὁμοίως διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων, ἀνάγεται δὲ αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς θεογνωσίαν, ὥσπερ καὶ διὰ τῶν θείων ναῶν καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν ἄλλων κειμηλίων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς πομπῆς, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες εἰς τὴν βορείαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος: «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου καὶ πανσέπτου ναοῦ τούτου, καὶ πάντων τῶν κοπιώντων καὶ ψαλλόντων ἐν αὐτῷ».

Ὁ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ).

Ὁ ἱερεὺς: «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός: «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες:

«Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ:

«Τῶν ἐπισταμένων, ὡς ἡ ράβδος καὶ αἱ πλάκες, ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ τὸ θυμιατήριον, τὴν Παναγίαν προέγραφέ τε καὶ προδιετύπου Παρθένον, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, καὶ ὡς ταῦτα μὲν προετύπου ταύτην, οὐ γέγονε δὲ ἐκείνη ταῦτα, γέγονε δὲ κόρη καὶ διαμένει μετὰ τὴν θεογεννησίαν παρθένος, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον Κόρην αὐτὴν τοῖς εἰκονίσμασι γραφόντων, ἢ τοῖς τύποις σκιαγραφούντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «Τῶν τὰς προφητικὰς ὁράσεις, ὡς αὐτὸ τὸ θεῖον αὐτὰς ἐσχημάτισε καὶ διετύπου, εἰδόντων καὶ ἀποδεχομένων καὶ

πιστευόντων, ἅπερ ὁ τῶν προφητῶν χορὸς ἑωρακότες διηγήσαντο, καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων καὶ εἰς τοὺς πατέρας διήκουσαν ἔγγραφόν τε καὶ ἄγραφον παράδοσιν κρατούντων καὶ διὰ τοῦτο εἰκονιζόντων τὰ ἅγια καὶ τιμώντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον·

Ἦχος β’.

Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν, μετὰ Μωσῆ καὶ Ἀαρών, εὐφροσύνη εὐφραίνεται σήμερον· ὅτι πέρας τῆς προφητείας προαγαγών, λάμπει ὁ σταυρός, ἐν ᾧ ἡμᾶς ἔσωσας. Αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Φθάσαντες εἰς τὴν δυτικὴν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορὸς «Κύριε ἐλέησον» (γ’).

Ὁ διάκονος «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἄλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου ὑπὲρ τοῦ ἰλεων, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ’ ἡμῶν κινουμένην καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ἐν τῷ λέγειν ταῦτα τὸν διάκονον, ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν ἐναλλάξ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ μ’, ἦτοι τετράκις ἀνὰ δέκα.

Καὶ ἐξακολουθεῖ

Ὁ διάκονος «Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ χορὸς «Κύριε ἐλέησον» (γ’).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν, καὶ ἰλεως, ἰλεως γενοῦ ἡμῖν, δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός: «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες:

«Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ:

«Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρῥησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.

Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθητῶς εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν:

Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθεΐημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων».

Ὁ χορός «Ἀμήν».

Εὐθύς δὲ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῷ, τοῦ κλήρου φάλλοντος τὸ ἐξῆς:

Ἦχος βαρύς.

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα φάλλεται τὸ «Εἶῃ τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ´ Ὥρᾳ. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν ἁγίων «Τὰς ἀληθόνας τῶν ἁγίων». Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ κατανυκτικῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατανυκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ δ' ἤχου, μέγα δὲ προκείμενον τὸ «Ἐδωκας κληρονομίαν».

10. ΔΕΥΤΕΡΑ. Κοδράτου μάρτυρος τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

11. ΤΡΙΤΗ. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς βασιλίσσης Ἄρτης.

12. ΤΕΤΑΡΤΗ. Θεοφάνους ὁσίου Συγριανῆς τοῦ ὁμολογητοῦ· Γρηγορίου πάπα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου· Συμεῶν ὁσίου τοῦ νέου Θεολόγου.

Ἡ Προηγιασμένη τελεῖται ὡς προεγράφη.

13. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

14. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Β' Χαιρετισμοί). Βενεδίκτου ὁσίου.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς προεγράφη. Εἰς δὲ τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», μαρτυρικά, νεκρώσιμον δοξαστικὸν καὶ ἄ θεοτοκίον λέγονται τὰ τοῦ δ' ἤχου.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετυπώθη

κατὰ τὴν Α΄ Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκεται ἡ Β΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (H-M). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

15. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Β΄ τῶν νηστειῶν. Ἀγαπίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀριστοβούλου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Βρετανίας*.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί, τὸ Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου

Ὅρθρος

Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου.

ΑΝΤΙ ΤΟΥ «ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ», τὸ «Ἀλληλούια» τρεῖς ἐκ δ' εἰς ἦχον β', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς·

«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται».

«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Καὶ νῦν· «Μήτηρ ἀγία».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ' ἦχου· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος Τριωδίου). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον· «Ψυχὰς ἅς μετέστησας». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἦχου· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ, τὰ νεκρώσιμα καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς προεδηλώθη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (βλ. σελ. 123-125), ἀλλ' ἄνευ ὀνομάτων. Εἶτα τὸ κάθισμα· «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας».

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ', δ' καὶ ε', καὶ ὀλόκληροι ἡ ζ', ζ', ἡ καὶ θ').

ΚΑΝΩΝ, ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 μέχρι καὶ τῆς ε' ᾠδῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς ζ' ᾠδῆς συνάπτομεν εἰς αὐτὸν καὶ τὰ δύο τετραώδια τῆς ἡμέρας, μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Μεθ' ἕκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραωδίου, ψάλλονται καὶ τὰ ἕτερα δύο τροπάρια, μετὰ τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ στίχων.

Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἵτησις καὶ τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου, ἡ αἵτησις, τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος) τοῦ *Μηναίου* ἐὰν ἔχη, εἰ δὲ μὴ τὸ νεκρώσιμον· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*.

Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου.

Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν, τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου.

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου, τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*» καὶ ἡ αἵτησις.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ δ' ἤχου· «*Ὁ τὸ φῶς ἀνατέλλων*» ἅπαξ (βλ. τέλος *Τριωδίου*), συμπληρούμενον οὕτως «*πρεσβείαις τῶν ἀγίων σου, καὶ σῶσόν με*».

Εἶτα τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου* ἐὰν ἔχη, εἰ δὲ μὴ τὸ νεκρώσιμον· «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*» (βλ. Ὁρολόγιον, ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

ΕἰΣ ΤΟΥΣ ΑἸΝΟΥΣ, τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ δ' ἤχου· «*Τίς οὐκ ἐξίσταται ὀρῶν*» (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ δ' ἤχου· «*Ὅντως φοβερώτατον*», ὡς ἐν τῷ τέλει τοῦ *Τριωδίου*.

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου.

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἐορτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ, τὰ ἀπολυτικά· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, Β' Σαββάτου νηστειῶν.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*» «*Ἄξιόν ἐστιν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ, τοῦ Σαββάτου· «*Μακάριοι οὐς ἐξελέξω*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ τροπάρια· «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα. Εἶτα τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἡ ἀνωτέρω τάξις τελείται καὶ ἐν τῷ Γ' καὶ Δ' Σαββάτῳ τῶν νηστειῶν.

16. ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. **Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ:** Σαβίνου μάρτυρος τοῦ Αἰγυπτίου· Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ*. Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Ε'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὕρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Ὅσιν τρισμακάρα*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἵσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου*». Καὶ νῦν· «*Ἀνύμφευτε Παρθένε*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τὸ Ε' ἑωθινόν, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογείται ἡ Τιμιωτέρα.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ Ε' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων». Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Προκείμενον τοῦ πλ. α' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Β' Κυριακῆς νηστειῶν· «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε» (Εβρ. α' 10-β' 3).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, ὁμοίως· «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Μκ. β' 1-12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὥρα. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. Ἀντὶ κοντακίου, ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἤχου. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ κατανουκτικῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατανουκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ πλ. α' ἤχου.

17. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀλεξίου ὁσίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

18. ΤΡΙΤΗ. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

19. ΤΕΤΑΡΤΗ. Χρυσάνθου και Δαρείας μαρτύρων.

Ἡ Προηγιασμένη τελείται ὡς προεγράφη.

20. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὁσίων πατέρων.**21. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** (Γ΄ Χαιρετισμοί). Ἰακώβου ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἡ ἀκολουθία τελείται ὡς προεγράφη. Εἰς δὲ τὸ «Κύριε ἐκέκραξα», μαρτυρικά, νεκρώσιμον δοξαστικὸν καὶ ἀ΄ θεοτοκίον λέγονται τὰ τοῦ πλ. ἀ΄ ἤχου.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελείται ὡς διευτυπώθη κατὰ τὴν Α΄ Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκεται ἡ Γ΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Ν-Σ). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς: «Ἄσπινε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

22. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Γ΄ τῶν νηστειῶν. Βασιλείου ἱερομάρτυρος, πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Β΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

Ἐν τῷ Ὅρθρῳ. Καθίσματα, τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ πλ. ἀ΄ ἤχου: «Κύριε, τὸ ποτήριον» κτλ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος Τριωδίου). Δόξα, τὸ ἐξῆς νεκρώσιμον¹⁶.

Ἦχος πλ. ἀ΄.

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀμαρτίαις γεγεννήμεθα· διὸ σὲ ἱκετεύομεν· Τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβεΐαις

¹⁶ Τὸ Τριώδιον (εἰς τὸν παρόντα ἤχον) ἔχει· Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον: «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας». Ταῦτα ὅμως φάλλονται παγίως μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἦχος τῆς ἐβδομάδος. Ὀρίσαμεν ὅθεν ἀντ' αὐτῶν ἕτερον νεκρώσιμον τροπάριον καὶ τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

τῆς Θεοτόκου, μόνη φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Τὰ λοιπὰ ὡς διετάχθησαν, ἀλλὰ φωταγωγικόν, αἶνοι καὶ ἀπόστιχα λέγονται τὰ τοῦ πλ. ἀ' ἤχου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Γ' Σαββάτου τῶν νηστεϊῶν.

23. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως). Ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ. Νίκωνος ὀσιομάρτυρος καὶ τῶν αὐτοῦ ρήθ' (199) μαθητῶν. Ἦχος πλ. β'. Ἐωθινὸν ς'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὦρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοινάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἐσπερινὸς

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ· «Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν». Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ. Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωί, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Σταυροῦ. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, μετὰ τὴν ἀ' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ *T.M.E.*), ἀλλ' εὐθὺς ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἠυλόγηταί σου». Εἶτα, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τὸ ζ' ἑωθινόν, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ *Τριωδίου*.

ΚΑΝΩΝ, μόνον ὁ τοῦ Σταυροῦ εἰς 8. Ἐν ἐκάστη ᾠδῇ λέγεται ὁ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς εἰρμός, τὸ α' τροπάριον (ὅπερ ἐστὶν ἀναστάσιμον) μετὰ στίχου· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», τὰ ἐπόμενα μετὰ τοῦ «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει σου» καὶ τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Τριωδίου*. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Σταυροῦ, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριωδίου*.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «Ὁ θειότατος προετύπωσε». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ εἰς 4, μετὰ τῶν ἐν τῷ *Τριωδίῳ* στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη (ἐκ παραδόσεως εἰς ἤχον δ'), μεθ' ἣν ἀκολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ψαλλομένοι ἀργῶς τοῦ ἁσματικῶ «Ἅγιος ὁ Θεός», οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, ὁ ὁποῖος κεῖται ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἠῦτρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικῶν, ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον εἰς τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων τοῦτον ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερύγων, ἀκολουθούντων τῶν φαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος.

Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τετραπόδιον ἠῦτρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἴσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ χοροὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τετραποδίου.

Καὶ ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «Σοφία· ὀρθοί».

Εἶτα ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον καὶ θυμιῶν κύκλω αὐτοῦ σταυροειδῶς φάλλει τὸ «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῆ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) ποιῶν μετάνοιαν, προσκυνεῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν φάλλων τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν. (Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ φάλλοντος τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον).

Ἀκολούθως γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν, ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων «Δεῦτε, πιστοί», ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ψάλλομένων δὲ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς διανέμει τὰ ἄνθη καὶ εἶτα ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἱερῷ. Μετὰ δὲ τὴν προσκύνησιν, φάλλεται τὸ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Σημείωσις. Ὁ τίμιος Σταυρὸς παραμένει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς, ὅτε καὶ αἶρεται.

Θεία Λειτουργία (τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄. «Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

Στίχ. γ΄. «Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις».

Στίχ. δ΄. «Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε».

Δόξα, καὶ νῦν «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β´ «Εισελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ».

Στίχ. γ´ «Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Στίχ. δ´ «Σχολάσατε καὶ γινώτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´ «Ἵψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Στίχ. β´ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Στίχ. γ´ «Καὶ ποιμανὸν αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Γ´ Κυριακῆς νηστειῶν· «Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἐβρ. δ´ 14-ε´ 6).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, ὁμοίως· «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Μκ. γ´ 34-θ´ 1).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ, τοῦ Σταυροῦ· «Ἐσημειώθη ἐφ´ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούια».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁπισθάμβωνος εὐχῆ· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας

Ἐν τῇ Θ´ Ὁρα. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ. Κοντάκιον, τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ κατανουκτικῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 4 κατανουκτικά τοῦ πλ. β´ ἤχου (βλ. τέλος Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 προεόρτια ἐκ τοῦ Μηναίου (κδ´ Μαρτ.). Δόξα καὶ νῦν,

τὸ προεόρτιον· «*Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἔδωκας κληρονομίαν*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἡ ἔκτενης, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου* δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων «*Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...*» καί· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...*». Δόξα καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*» (βλ. κδ' Μαρτ., ἀπόστιχα αἰνῶν). Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*» ἄπαξ. Εἶτα (παραλειπομένων τῶν τροπαρίων «*Θεοτόκε Παρθένε*»), τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*» κτλ. ὡς προδιετάχθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

24. ΔΕΥΤΕΡΑ. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῷ **Μεσονυχτικῷ** (τὸ καθ' ἡμέραν). Ἄντι τῶν τροπαρίων «*Ἴδου ὁ νυμφίος*», χῦμα τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· ἀντι δὲ τῶν τροπαρίων «*Μνήσθητι, Κύριε*», χῦμα τὸ προεόρτιον κοντάκιον.

Ἐν τῷ **Ὁρθρῷ**. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν, τὰ κατανυχτικὰ τοῦ πλ. β' ἤχου (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Δόξα, τὸ (μετὰ τὸ θεοτοκίον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὴν β' καὶ γ', τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ *Τριωδίου*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ὠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Μετὰ τὴν α' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Μετὰ τὴν γ' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἵτησις καὶ τὸ προεόρτιον κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν ζ' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἵτησις, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Μετὰ τὴν η' ὠδὴν, τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*». Ἐξαποστειλάριον, τὸ προεόρτιον δις. Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου* δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων· «*Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους σου ...*» καί· «*Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου ...*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον

«Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἶτα, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ') καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας ὡς προδιετάχθη.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀντὶ τοῦ τροπαρίου ἐκάστης Ὁρας, χῦμα· «Δόξα», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Ὁρας. Εἰς τὴν Α' Ὁραν, ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον», ψάλλεται τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρίς καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον ἐκάστης Ὁρας, εἰς μὲν τὴν Α' καὶ ζ' Ὁραν, χῦμα τὸ προεόρτιον κοντάκιον, εἰς δὲ τὴν Γ', τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ· «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία». Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ζ' Ὁρας, γίνεται ἀπόλυσις.

25. ΤΡΙΤΗ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτή).

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζουσιν οἱ καθεδρικοὶ ναοὶ Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ καὶ Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Ἰδαλίου.

Σημείωσις. Σήμερον ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς μόνη ἐκ τοῦ Μηναίου, ἡ δὲ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου καταλιμπάνεται.

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον· «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς». Κοντάκιον, τοῦ Σταυροῦ· «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ, τῆς ἑορτῆς τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν

σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Τρίτῃ πρωί, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

ΕΙΣ ΤΟ «ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον. Οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ...» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ...» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς ..., Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ».

ΚΑΝΩΝ, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἵπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' 5' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς).

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ κανόνος, μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου· «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην» πρὸ τοῦ εἰρμοῦ καὶ τῶν τροπαρίων. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Εἶτα, ἡ καταβασία· «Εὐαγγελίζου, γῆ ..., Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ· «Ἀγγελικῶν δυνάμεων» δις καὶ· «Χαῖρε, κατάρως λύτρωσις» ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄ «Ὁ Θεός, τὸ κρίμά σου τῷ βασιλεῖ δὸς καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄ «Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην».

Στίχ. γ΄ «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

Στίχ. δ΄ «᾿Ωμοσε Κύριος τῷ Δαυιδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον καὶ ὡσεὶ σταγῶν ἡ στάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς».

Στίχ. β΄ «Ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Στίχ. γ΄ «Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐ παρασιωπήσεται».

Στίχ. δ΄ «Ἄνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλῆθος εἰρήνης».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Στίχ. β΄ «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

Στίχ. γ΄ «Εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ· «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι» (Ἐβρ. β' 11-18).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, ὁμοίως· «Συνέλαβεν Ἐλισάβετ» (Λκ. α' 24-38).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» «Εὐαγγελίζου, γῆ ..., Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ· «Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἤρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῶ. Ἄλληλουῖα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ, ψάλλεται δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 25^{ης} Μαρτίου 1821, ὡς ἔξῃς·

Διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε».

Ὁ α' χορός· «Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Ὁ β' χορός· Δόξα, καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῶ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν

Θεόν, φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ β' χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α' χορός: «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχὴν:

Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ τὴν σὴν εὐνοίαν καὶ προστασίαν ἀδιάλειπτον πρὸς τὸ εὐσεβὲς ἔθνος ἡμῶν, ὡς πρὸς ἄλλον περιούσιον Ἰσραήλ, καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν ἐνδειξάμενος καὶ δι' αὐτοῦ μεγάλη καὶ θαυμαστά ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ ποιήσας, πρὸς δόξαν μὲν τοῦ ἁγίου ὀνόματός σου, εὐεργεσίαν δὲ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος. Εὐχαριστοῦμέν σοι, ὅτι εὐμενῶς ἐπιβλέψας ἐπὶ τὸ δοῦλον ἡμῶν ἔθνος συναντελάβου αὐτοῦ, ἠὺλόγησας τὸν ἱερὸν αὐτοῦ ἀγῶνα, ἐδικαίωσας αὐτοῦ τὰς θυσίας καὶ τὸ ἐκχυθὲν αἷμα, καὶ ἐβράβευσας αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν λύτρωσιν. Καὶ νῦν ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος. Σκέπε καὶ φρούρει ἀεὶ τὸ εὐλογημένον ἔθνος ἡμῶν· δώρησαι αὐτῷ εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν, κράτος καὶ δύναμιν· ἀνεπιβούλευτον τοῦτο διατήρει καὶ στήριζε ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῇ ἀρετῇ.

Ἰλέω ὄμματι ἔπιδε, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς πατρίδος ἡμῶν Κύπρου. Μνήσθητι παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ σου, τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖα ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς παρὰ σοῦ βοηθείας. Ἀποδίωξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου, ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης, ὁ δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ χοροί: «Ἀμήν».

Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Οἱ χοροί, τὸν ἔθνικὸν ὕμνον.

Οἱ χοροὶ (ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεύς): «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».

Ὁ ἀρχιερεύς (ἢ ὁ ἱερεύς): «Δι' εὐχῶν».

**Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας,
ἢ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ**

Ἐν τῇ Θ' Ὁρα. Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς: «Βουλὴν προαιώνιον» (κε' Μαρτ.) καὶ τὰ 3 τοῦ ἀρχαγγέλου: «Γαβριὴλ ὁ μέγιστος νοῦς» (κς' Μαρτ.). Δόξα, καὶ νῦν: «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς: «Τῷ ἔκτω μηνί», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς καὶ ἐχθές. Δόξα, καὶ νῦν: «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια». Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις: «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους».

Σημείωσις. Ἐὰν τελεσθῇ Ἀπόδειπνον, τελεῖται τὸ Μικρόν, εἰς τὸ ὅποιον λέγεται ὁ κανὼν τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ (*Μηναῖον*, Ὁρθρος κς' Μαρτίου), διότι αὐριον θὰ φαλῆ μόνη ἢ ἀκολουθία τοῦ *Τριωδίου*. Ἐν τέλει δὲ τοῦ κανόνος, λέγονται τὰ προσόμοια καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ (*Τριώδιον*, Τρ. Δ' ἐβδ. ἐσπέρας), τὰ μὴ φαλέντα εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ἔνεκα τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς.

26. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Αἱ ἀκολουθίαι φάλλονται μὲν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. σελ. 136 κ. ἔξ.), ἀλλὰ μετὰ τῶν κάτωθι διαφορῶν:

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* δὲν φάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἢ τοῦ *Τριωδίου*. Εἰς τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας, μετὰ τὰ σταυρώσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου: «Δόξα», τὸ (μετὰ τὸ σταυροθετοκίον κείμενον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ σταυροθετοκίον. Ὁ κανὼν τοῦ Σταυροῦ φάλλεται μετὰ τῶν εἰρμῶν: «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (βλ. τέλος Ὁρολογίου, εἰς τὸν κανόνα τῶν οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ) εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια: «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει σου», τὰ δὲ τριώδια ὡς εἴθισται. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ς' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Πρὸ δὲ τῶν ἑξαποστειλαρίων, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ πλ. β' ἤχου ἅπαξ (τοῦ ὁποίου ἢ συμπλήρωσις γίνεται εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, οὕτω: «Πρεσβεΐαις, Κύριε,

των ἀγίων σου, κατάπεμψον ...»).

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Εἰς τὴν Α΄ Ὁραν, ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον», ψάλλεται τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρις καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἢ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Εἰς πάσας δὲ τὰς Ὁρας, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ μετὰ τοὺς μακαρισμούς, ἀντὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ κοντακίων, λέγεται τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ· «Οὐκέτι φλογὶν ῥομφαία».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 10) τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη. Ἀπὸ σήμερον δὲ μέχρι καὶ τῆς Μεγάλης Τετάρτης, μετὰ τὰς αἰτήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων, παρεμβάλλονται καὶ αἱ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων.

27. ΠΕΜΠΤΗ. Ματρώνης μάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

28. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Δ΄ Χαιρετισμοί). Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνῃ ἢ τοῦ Τριωδίου, ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀναγινώσκονται ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, πλὴν εἰς τὴν Α΄ Ὁραν δὲν γίνεται ἢ Σταυροπροσκύνησις, ἀλλὰ ψάλλεται ὡς συνήθως τὸ «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον». Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ΄ Ὁρας, μετὰ τὴν εὐχὴν· «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», φαλλομένου τρις τοῦ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» καὶ τοῦ ἀΐδιο-μέλου τῆς Σταυροπροσκυνήσεως· «Δεῦτε, πιστοί», ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ θυμιάσας αὐτὸν καὶ ποιήσας μετανοίας τρεῖς, ἀσπάζεται αὐτὸν καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἢ προσκύνησις αὐτοῦ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἶρει τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, μεθ' ὃ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς προεγράφη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων. Εἰς δὲ τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», μαρτυρικά, νεκρώσιμον δοξαστικὸν καὶ ἀ΄ θεοτοκίον λέγονται τὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διευτυπώθη κατὰ τὴν Α΄ Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκεται ἡ Δ΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Τ-Ω καὶ Α). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

29. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Δ΄ Τῶν νηστειῶν. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων καὶ Κυρίλλου διακόνου μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Σημείωσις. Ἐκ τῶν δύο ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναιίου ψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου μόνον ἡ μία, ἣν ἂν θέλῃ ὁ προεστώς, ἡ δὲ ἕτέρα ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Β΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἐν τῷ Ὁρθρῳ, καθίσματα, φωταγωγικόν, αἶνοι καὶ ἀπόστιχα λέγονται τὰ τοῦ πλ. β' ἤχου. Σημειωτέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ φωταγωγικοῦ τοῦ πλ. β' ἤχου, γίνεται εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, οὕτω· «Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν ἁγίων σου, κατάπεμψον ...». Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Δ΄ Σαββάτου νηστειῶν.

30. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ Τῶν νηστειῶν. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος. Ἦχος βαρὺς. Ἐωθινὸν Ζ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε πάτερ». Καὶ νῦν, τὸ ἀθεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον». Καὶ νῦν· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά: «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

ΕΙΣ ΤΟ «ΘΕΟΣ ΚΥΡΙΟΣ», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, τὸ Ζ΄ ἐωθινόν, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἀγίου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀγίου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ΄ ς΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου μόνον (διότι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνεται καὶ τὸ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ Ζ΄ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ΄ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τὰ 3 ἐσπέρια προσόμοια τοῦ ἀγίου· «Πάτερ, Ἰωάννη ὄσιε» εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ὁσίους ἄνδρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Δεῦτε ἐργασώμεθα». Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Προκείμενον τοῦ βαρέος ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Δ΄ Κυριακῆς νηστειῶν· «Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεὸς» (Εβρ. ς΄ 13-20).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, ὁμοίως· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μκ. θ΄ 17-31).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἵπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ´ Ὁρα. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Ἄντι κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ κατανουκτικῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατανουκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου.

31. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ὑπατίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Γαγγρῶν.